

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavan kotoutumisen edistämisestä annettua lakia, joka tulee voimaan 1.1.2025.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen kehysriihi pidettiin 15.-16.4.2024. Kehysriihessä päätetyn mukaisesti kotoutumisen edistämisestä annetun lain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Esitys koskisi kotoutumisen edistämisestä annetun lain 63 §:ssä säädettyjä toimeentulotuesta maksettavia korvauksia hyvinvointialueille, Ahvenanmaan maakunnan kunnille ja Kansaneläkelaitokselle.

Lisäksi ruotsinkielistä lakitekstiä korjattaisiin vastamaan suomenkielistä lakitekstiä. Suomenkieliseen lakitekstiin tehtäisiin myös eräitä teknislouonteisia ja ruotsinkieliseen lakitekstiin kielillisiä korjauksia.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	4
3 Tavoitteet	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	5
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	6
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	6
4.2.2 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset.....	8
5 Lausuntopalaute	9
6 Säännöskohtaiset perustelut	9
6.1 Laki kotoutumisen edistämisestä	9
7 Voimaantulo	18
8 Suhde talousarvioesitykseen	19
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	19
10 Kielelliset oikeudet	19
LAKIEHDOTUS	20
kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta	20
LIITE	35
RINNAKKAISTEKSTI.....	35
kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta	35

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Kotoutumislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja kumoaa tällä hetkellä voimassa olevan, saman nimisen lain (laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010)). Tällä esityksellä esitetään hallituksen kehysriihen sekä ruotsinkielisen kielentarkastuksen edellyttämiä muutoksia 1.1.2025 voimaan tulevaan kotoutumislakiin.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen kehysriihi pidettiin 15.-16.4.2024. Julkisen talouden vakavan tilanteen vuoksi hallitus päätti kehysriihessä lisätoimista, joilla vahvistetaan julkista taloutta. Kehysriihessä yhtenä säästötoimena päätettiin siitä, että kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023, jäljempänä kotoutumislaki) toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Esitys koski kotoutumislain 63 §:n säädettyjä toimeentulotuesta maksettavia korvauksia hyvinvointialueille, Ahvenanmaan maakunnan kunnille ja Kansaneläkelaitokselle. Lisäksi eräät teknislouentoisemmat kotoutumislakiin esitettävät muutokset liittyvät myöhemmin esiin nousseisiin muutostarpeisiin.

Hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 21/2024 vp) valmistelun yhteydessä todettiin, että kotoutumislain ruotsinkielinen lakiteksti ei vastaa kaikilta osin suomenkielistä lakitekstiä. Hallituksen esityksen (208/2022 vp) käännytyö oli kiiretilanteen vuoksi ulkoistettu ja käännetty usean eri kääntäjän toimesta, minkä seurauksena käännytyö ei vastannut säädöskäännökseltä edellytettyä tasoa ja hyvän lakikielen vaatimuksia. Tämän johdosta keväällä 2024 kotoutumislain osalta tehtiin kokonaisuudessaan kielentarkistus ruotsinkielisen sanamuodon osalta. Kielentarkastuksen tuloksena todettiin, että osa pykälistä on käännetty niin virheellisesti, että ne tulisi korjata, jotta ruotsinkielinen lakiteksti vastaisi suomenkielistä lakitekstiä. Lisäksi ruotsinkielisessä lakitekstissä oli pienimuotoisempia kielellisiä virheitä, joiden korjaaminen jäisi lainvalmistelijan harkintaan. HE 21/2024 vp:n valmistelun sekä ruotsinkielisen laintarkastuksen yhteydessä nousi myös esille suomenkielisessä lakitekstissä olevia teknisiä virheitä, jotka vaikeuttavat lain yhdenmukaista toimeenpanoa.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Esitystä on valmisteltu ruotsinkielisen käännyksen osalta maaliskuusta 2024 alkaen ja hallituksen kehysriihessä tehtyjen päätösten sekä teknislouenteisten muutosten osalta huhtikuusta 2024 alkaen.

Ruotsinkielisen käännyksen korjaamisen osalta kyseessä on ruotsinkielisen sanamuodon korjaamisesta vastaamaan suomenkielistä lain sanamuotoa, eikä laissa esitettyjä perusteita muutoin olisi tarpeellista muuttaa. Suomenkielisen lakitekstin korjaamisen osalta kyseessä on pienimuotoisia teknisiä korjauksia, eikä laissa esitettyjä perusteita muutoin olisi tarpeellista muuttaa.

Esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Esitysluonnos oli lausuntokierroksella ajalla **XX.XX.-XX.XX.2024** julkisessa lausuntopalvelussa.

Hallituksen esityksestä on käyty kuntalain (410/2015) 11 §:ssä tarkoitettu mukainen neuvottelu ja asia on käsitelty kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa **XX.XX.2024**.

Esitysehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat saatavilla julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnuksella/TEM033:00/2024>.

2 Nykytila ja sen arviointi

Kotoutumislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja kumoo tällä hetkellä voimassa olevan, saman nimisen lain. Kotoutumislain tarkoituksena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia, yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä maahanmuuttajan hyvinvointia ja terveyttä. Lisäksi kotoutumislain tarkoituksena on edistää hyviä väestösuhteita ja yhteiskunnan vastaanottavuutta, tarpeellisten ja laadukkaiden kotoutumista edistävien palveluiden saatavuutta, monialaista yhteistyötä kotoutumista edistävien toimijoiden välillä sekä kotoutumisen edistämisen suunnittelun ja kehittämisen yhteensovittamista valtakunnallisen, alueellisen sekä paikallisen muun suunnittelun ja kehittämisen kanssa.

Kotoutumisen edistämisen rahoitus liittyy kuntiin, hyvinvointialueisiin ja valtion viranomaisiin. Kuntien ja kuntayhtymien rahoitus muodostuu useista lähteistä. Ensinnäkin niiden tuloista suunnilleen puolet on erilaisia verotuloja: kunnallisveroa, yhteisöveroa ja kiinteistöveroa. Lisäksi erilaiset toimintatulot kuten myyntitulot ja maksut muodostavat osan kuntien ja kuntayhtymien tuloista. Kunnat saavat rahoituksesta merkittävän osan yleiskatteellisena ja laskennallisena rahoituksena osana kuntien peruspalveluiden valtionosuuksia. Lisäksi osa kuntien kotoutumisen edistämisen rahoituksesta perustuu kotoutumislaisissa säädettyihin laskennallisiin erikseen haettavaan korvauksiin. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on laskennallista ja se muodostuu kustannuserojen tasauksesta ja verotuloihin perustuvasta valtionosuuden tasauksesta. Kustannuserojen tasaus perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja olosuhdetekijöihin, joita kuvataan järjestelmässä erilaisten valtionosuuskriteereiden, kuten vieraskielisyys, avulla. Kuntalaisina kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettut henkilöt ovat myös peruspalvelujen valtionosuuslaskennan piirissä.

Kotoutumislain 8 luvussa säädetään kustannusten korvaamisesta. Kunnalle ja hyvinvointialueelle maksetaan valtion varoista korvauksia pääasiassa kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä (esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavat ja heidän perheenjäsenensä sekä tilapäistä suojelua saavat, joilla on kotikunta). Valtio korvaa kunnille ja hyvinvointialueille maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi järjestettyjen toimien aiheuttamia kustannuksia kotoutumislain mukaisesti. Kunnat ja hyvinvointialueet ovat oikeutettuja valtion maksamiin korvauksiin siten kuin kotoutumislain 8 luvussa säädetään.

Perustuslain 17 §:n ja kielilain (423/2003) 1 §:n mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Lait säädetään ja julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä. Asian vireille panemiseksi eduskunnassa, hallituksen ja muiden viranomaisten on toimitettava eduskunnassa tarvittavat asiakirjat suomen ja ruotsin kielellä, ja tähän perustuen hallituksen esitykset tulee antaa samanaikaisesti suomeksi ja ruotsiksi. Valtioneuvoston kanslian ruotsin kielen yksikkö vastaa hallituksen esitysten kääntämisestä.

Käännöstyön suunnittelussa ja käännöstitausten priorisoinnissa hyödynnetään muun muassa hallituksen lainsäädäntösuunnitelmaa ja hallitusohjelmaa. Ruotsinkielisen säädöksen laatiminen on osa säädösvalmisteluprosessia, johon tulee panostaa osana laadukasta lainvalmistelua. Molemmat kieliversiot ovat autenttista lainsäädäntöä ja yhtä päteviä. Valmistelija vastaa esitte-

lijän ominaisuudessa molempien kieliversioiden sisällöstä, oikeellisuudesta ja yhdenmukaisuudesta, ja ruotsin kielen yksikkö tukee valmistelijaa siinä, että ruotsinkielinen hallituksen esitys on mahdollisimman laadukas.

Valtioneuvoston kanslian ruotsin kielen yksikön kääntäjät kääntävät tekstejä kaikilta hallinnonaloilta, ja heidän erikoistumisalansa, koulutuksensa tai työkokemuksensa tietyltä alalta otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon käännöstöiden jakamisessa. Kiire- ja ruuhkatilanteissa ruotsin kielen yksikkö voi päättää käännöstyön ulkoistamisesta kilpailutetuille ulkopuolisille palveluntuottajille.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 208/2022 vp) käännöstyö jouduttiin kiire- ja ruuhkatilanteen vuoksi ulkoistamaan valtioneuvoston kanslian ruotsin kielen yksiköstä. Ulkoistamisen seurauksena käännöstyön laatua ei voitu seurata riittäväällä tarkkuudella. Hallituksen esityksen (437 sivua) pituuden vuoksi käännöstyöhön oli käytettävä useista eri kääntäjiä, minkä seurauksena ruotsinkielinen lakiteksti ei ole riittävän täsmällistä ja yksitulkintaista. Tämän lisäksi lakitekstissä käytetyt vakiomuotoiset ilmaukset ovat sanamuodoltaan osittain väärä.

3 Tavoitteet

Ehdotuksen tavoitteena on toteuttaa kehysriihen säästötavoitetta. Kehysriihessä yhtenä säästötoimena päätettiin siitä, että kotoutumislain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausajaa lyhennettäisiin vuoden 2025 alusta lukien kolmesta vuodesta yhteen vuoteen, jonka vuoksi lain 63 §:ä muutetaan vastaavasti.

Esityksen tavoitteena on saattaa kotoutumislain suomen- ja ruotsinkieliset pykälät vastamaan sanamuodoltaan toisiaan sekä yhdenmukaistaa ruotsin käännöksessä käytettyä kieltä.

Lisäksi esityksen tavoitteena on toteuttaa eräitä teknisluontoisempia muutoksia, joilla parannetaan säädösten lakiteknistä laatua.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Kotoutumislain 63 §:n nojalla hyvinvointialueelle lain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle (esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavista ja heidän perheenjäsenistään sekä tilapäistä suojelua saavista, joilla on kotikunta) maksetuista toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 7 c §:ssä tarkoitettua täydentävästä toimeentulotuesta tai 8 §:ssä tarkoitettua ehkäisevästä toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset korvattaisiin jatkossa enintään yhden vuoden ajalta. Korvausajaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen.

Samalla tavalla Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle korvattaisiin 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:66) mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset jatkossa enintään yhden vuoden ajalta kolmen vuoden sijaan.

Edellä mainittu korvausajan lyhentämisen muutos koskisi vastaavasti myös 63 §:n 3 momentissa mainittua Kansaneläkelaitosta sen maksaman toimeentulotuesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettua perustoimeentulotuen osalta.

Esityksessä korjattaisiin myös lain ruotsinkielistä käännöstä. Korjauksien tarkoituksena on saada ruotsinkielinen käännös vastamaan suomenkielistä lakitekstiä. Lisäksi käännöksen kieliasua korjattaisiin vastaamaan lakitekstille asetettuja vaatimuksia. Ruotsinkielisen säädöksen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muita pienimuotoisia teknisiä korjauksia.

Esityksessä muutettaisiin lain 57 §:ssä säädettyä viittausta sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä annetun lain (612/2021) 42–49 §:ään. Pykälät on kumottu sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetulla lailla (741/2023), jonka 5 luvussa säädetään sosiaalihuollon viranomaisvalvonnasta.

Esityksessä muutettaisiin myös lain 102 §:n 1 momenttia. Kyseisessä lainkohdassa viitataan voimassa olevan kotoutumisen edistämistä annetun lain (1386/2010, voimassa 31.12.2024 saakka) 48 ja 50 §:ään virheellisesti niissä mainittujen toimijoiden osalta. Esitettyä muutosta kuvataan tarkemmin jäljempänä 102 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Esityksellä korjattaisiin suomenkielisen lakitekstin pienimuotoisia teknisiä virheitä, jotka parantavat säädösten kieliasua ja muotoilua sekä yhdenmukaistavat lakitekstissä käytettyjä ilmaisuja.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Hallituksen esityksen taloudelliset vaikutukset liittyvät toimeentulotuesta maksettavan korvauksen korvausajan lyhentämiseen kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Esityksestä johtuvat taloudelliset vaikutukset kohdistuvat valtioon, kuntiin ja hyvinvointialueisiin. Toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentämisellä toteutetaan keväällä 2024 julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025–2028 sovittuja säästötavoitteita.

Hyvinvointialueelle ja Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla sekä Kansaneläkelaitokselle korvataan niiden maksaman toimeentulotuen kustannukset kotoutumislain 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun henkilön osalta enintään kolmelta vuodelta henkilön ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä.

Kun toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausten korvausaikaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen, siitä aiheutuisi momentille 32.50.30 (Valtion korvaukset kotoutumisen edistämistä, arviomääräraha) vuodelle 2025 arviolta noin 58 milj. euron säästö, joka pienenee 16 milj. euroon vuonna 2028. Toimeentulotuen kustannusten korvauksista ei ole saatavilla tietoa maksujen painottumisesta eri vuosille. Arviossa on jaettu toimeentulotuen arvioidut kustannukset kolmella, jolloin on saatu keskimääräinen yhden vuoden kustannus. Säästön määrään vaikuttaa myös korvausten piirissä olevien henkilöiden määrä.

Julkiseen talouteen säästöä syntyy, mikäli korvausten piirissä olevien henkilöiden toimeentulotukiriippuvuutta voidaan vähentää. Vuoden 2025 alussa voimaan tulevan kotoutumislain (681/2023) mukaisesti panostetaan erityisesti kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuuteen, millä tavoitellaan maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen nopeutumista. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on myös kotoutumisjärjestelmän tehostaminen. Koska kunnilla on vuoden 2025 alusta lukien käytössään kotoutumisen edistämisen palveluiden lisäksi työllistymistä ja yrittäjyyttä sekä osaamisen kehittämistä edistäviä palveluja, voisi kunta toiminnallaan pyrkiä nopeuttamaan kotoutumista ja työllistymistä ja sitä kautta vähentämään toimeentulotukiriippuvuutta. Monet kotoutuja-asiakkaat

osallistuvat maahantulon alkuvaiheessa kotoutumista edistäviin palveluihin, kuten kotoutumiskoulutukseen. Toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentämisen säästövaikutuksen aikaansaamiseksi on tärkeää, että kotoutumista edistävät toimenpiteet aloitetaan heti, kun se on mahdollista, eikä esimerkiksi palveluihin ja toimenpiteisiin pääsyssä ole tarpeettomia viiveitä.

Hyvinvointialueiden rahoituskriteereissä ei ole huomioitu työllistymisen edistämistä. Tämä olisi kuitenkin tärkeää, koska osalla korvausten piirissä olevilla henkilöillä on työllistykseen myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeita.

Ukrainasta sotaa pakenemaan joutuneilla tilapäistä suojelua saavilla henkilöillä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen, koska heillä on tilapäinen oleskelulupa. Tämä voi lisätä heidän tarvettaan saada toimeentulotukea. Tilapäistä suojelua saavat vaikuttavat työllistyvän ensimmäisinä maasaolovuosinaan keskimäärin nopeammin kuin muut pakolaistaustaiset, mutta tästä huolimatta heidän työllisyysasteensa on toistaiseksi ollut noin 20–30 prosenttia. Kotoutumislain mukaisten palveluiden ja toimenpiteiden lisäksi onkin tärkeää hyödyntää myös työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisia työllistymistä edistäviä palveluja.

Toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentämisellä voi olla vaikutusta niiden kuntien talouteen, joiden alueella asuu kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja henkilöitä. Kuntien osuus edellä mainituista säästöistä arvioidaan olevan vuonna 2025 noin 28 milj. euroa, vuonna 2026 noin 25 milj. euroa, vuonna 2027 noin 15 milj. euroa ja vuonna 2028 noin 8 milj. euroa, kun kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta on 50 prosenttia. Mikäli kunnat pystyvät kotoutumista ja työllistymistä edistäväillä toimillaan vähentämään korvausten piirissä olevien toimeentulotukiriippuvuutta, ei säästötoimella ole heikentävää vaikutusta kuntatalouteen, mutta säästö julkiseen talouteen toteutuu. Mikäli henkilöt työllistyvät, voivat henkilöiden maksamat tuloverot myös lisätä kuntien tuloja. Mikäli korvausten piirissä olevien henkilöiden toimeentulotukiriippuvuutta ei pystytä vähentämään, heikentää se kuntataloutta.

Toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentämisellä voi olla vaikutusta niiden hyvinvointialueiden talouteen, joiden alueella asuu kotoutumislain 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuja henkilöitä. Hyvinvointialueet vastaavat täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen maksamisesta. Hyvinvointialueiden osuus edellä mainituista säästöistä on arviolta vuosina 2025–2026 noin 1,5 milj. euroa vuodessa, vuonna 2027 noin 0,8 milj. euroa ja vuonna 2028 noin 0,4 milj. euroa. Toimeentulotuen maksamisesta aiheutuvien kustannusten korvausajan lyhentäminen voi kannustaa myös hyvinvointialueita vahvistamaan korvausten piiriin kuuluvien henkilöiden työllistymisvalmiuksia. Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö kotoutumisen ja työllistymisen edistämisessä on erityisen tärkeää etenkin haavoittuvassa asemassa olevien, esimerkiksi kiintiöpakolaisten, osalta. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon palveluilla sekä kotoutumista ja työllistymistä edistäväillä toimilla pystytään vähentämään korvausten piirissä olevien toimeentulotukiriippuvuutta, ei säästötoimella ole heikentävää vaikutusta hyvinvointialueiden talouteen, mutta säästö julkiseen talouteen toteutuu. Mikäli korvausten piirissä olevien henkilöiden toimeentulotukiriippuvuutta ei pystytä vähentämään, heikentää se myös hyvinvointialueiden taloutta.

Julkiseen talouteen, valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden talouteen aiheutuvat taloudelliset vaikutukset riippuvat kuntien ja hyvinvointialueiden kyvystä ja mahdollisuuksista vähentää korvausten piiriin kuuluvien henkilöiden toimeentulotukiriippuvuutta, minkä ennakoarviointi on vaikeaa. Koska toimeentulotukiriippuvuuden vähentäminen edellyttäisi merkittävää työllisyyden kasvua lyhyessä ajassa, on epätodennäköistä, että toimeentulotuen maksamisesta aiheutu-

vien kustannusten korvauksen korvausajan lyhentämisestä aiheutuvat säästöt toteutuisivat täysmääräisesti niin, että valtiolle, kunnille ja hyvinvointialueille ei aiheutuisi kustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriössä käynnistetään vuoden kuluttua uuden kotoutumislain voimaantulosta erilliselvitys kotoutumisen edistämiseen liittyvien kustannusten korvaamisen kokonaisuudesta. Tavoitteena on selvittää tarkoituksenmukaisimmat ja kustannustehokkaimmat tavat korvata kunnille ja hyvinvointialueille niiden kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Samalla arvioidaan rahoituksen riittävyyttä.

4.2.2 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksellä ei voida arvioida olevan välittömiä vaikutuksia maahanmuuttajien toimeentuloon.

Hyvinvointialueelle ja Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla sekä Kansaneläkelaitokselle korvattaisiin niiden maksaman toimeentulotuen kustannukset kotoutumislain 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetun henkilön osalta enintään yhdeltä vuodelta henkilön ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä. Nämä henkilöt ovat pääasiassa kansainvälistä suojelua saaneita ja heidän perheenjäseniään sekä tilapäistä suojelua saaneita henkilöitä, joilla on kotikunta sekä kiintiöpakolaisia ja heidän perheenjäseniään. Korvausaikaa lyhennettäisiin siis kolmesta vuodesta yhteen vuoteen.

Henkilön oikeudesta toimeentulotukeen säädetään toimeentulotukilaissa. Tällä esityksellä ei siis olisi tarkoitus muuttaa yksilön oikeutta saada tarvittaessa toimeentulotukea. Esityksellä ei myöskään heikennetä henkilöiden mahdollisuutta osallistua kotoutumista edistäviin palveluihin.

Esityksellä ei voida myöskään arvioida olevan pakolaistaustaisten henkilöiden työllistymistä edistäviä vaikutuksia tai sen voidaan arvioida olevan vain erittäin vähäinen. Pakolaistaustaisilla henkilöillä on maahantulon alkuvaiheessa yleensä suurin palvelutarve ja muita yleisemmin myös terveydellisiä ongelmia. Näin ollen heidän työllistymisensä arvioidaan yleensä kestäväen muita kauemmin. Kuten edellä on kuitenkin todettu, niin mikäli kunnat ja hyvinvointialueet pystyvät kotoutumista ja työllistymistä edistäville toimilleen vähentämään korvausten piirissä olevien toimeentulotukiriippuvuutta, niin tämän voidaan arvioida nopeuttavan jonkin verran näiden henkilöiden työllistymistä.

Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset

Perustuslain 17 §:n mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Perustuslain 79 §:n 4 momentissa vahvistetaan lainsäädännön kaksikielisyysperiaate, jonka mukaisesti suomen ja ruotsin kielen lakitekstit ovat yhdenvertaisia. Ruotsin kielellä käännetty ja virallisessa säädös-kokoelmassa julkaistu laki on yhtä lailla toimeenpantavaa kuin suomenkielinen laki. Ruotsinkielinen teksti ei siis ole pelkkä käännös, vaan autenttinen lakiteksti.¹ Ruotsinkielisin väestön kielellisten oikeuksien takaamiseksi lakitekstin tulee olla hyvää yleiskieltä, mutta lakikielelle on tunnusomaista asiallinen, täsmällinen ja yksitulkintainen ilmaisu sekä tiettyjen vakioilmaisujen käyttäminen. Hallituksen esitys vahvistaa ruotsinkielisten viranomaisten sekä ruotsinkielisten henkilöiden toimintaedellytyksiä.

---

¹ Oikeusministeriön julkaisu: Kielilakikomitea 2000, s.36.

5 Lausuntopalaute

[Täydennetään lausuntokierroksen jälkeen.]

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Laki kotoutumisen edistämisestä

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Lain tarkoitus.* Esitetään, että pykälän 2, 3 ja 7 kohdan ruotsinkieliset sanamuodot korjattaisiin vastaamaan suomenkielisiä sanamuotoja.

2 §. *Soveltamisala.* Esitetään, että 3 momentin johtolauseen ruotsinkielisen käännöksen termi ”kuntaan ohjaaminen” korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä ”kuntapaikalle ohjaaminen” -termiä. Pykälän ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

3 §. *Lain soveltaminen työnhakijaa.* Esitetään, että 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa.

4 §. *Lain soveltaminen lapseen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

5 §. *Määritelmät.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

6 §. *Tulkitseminen ja kääntäminen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen tekninen ja kielellinen korjaus.

7 §. *Oikeus työttömyysetuuteen ja toimeentulotukeen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen tekninen ja kielellinen korjaus.

9 §. *Yhteydenotto kotoutumista edistävien palveluiden tarpeen arvioimiseksi.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

2 luku Kotoutumista edistävät palvelut

10 §. *Ohjaus ja neuvonta.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

11 §. *Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

13 §. *Kunnan kotoutumishojelman sisältö.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

14 §. *Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi.* Esitetään, että 1 momentin 4 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän 2 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

15 §. *Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 6 ja 7 momenttiin ei esitetä muutoksia.

16 §. *Kotoutumissuunnitelma.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

17 §. *Monialainen kotoutumissuunnitelma.* Esitetään, että 2 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

18 §. *Kotoutumissuunnitelmassa tai monialaisessa kotoutumissuunnitelmassa sovittavat tavoitteet.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

19 §. *Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman sisältö.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

20 §. *Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman laatiminen.* Esitetään, että 3 momentin ruotsinkielistä sanamuoto korjattaisiin niin, että oleskeluluvalla tarkoitetaan nimenomaan ensimmäistä myönnettyä oleskelulupaan. Pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

21 §. *Perheen kotoutumissuunnitelma.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

22 §. *Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman tarkistaminen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

23 §. *Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman kesto ja päätyminen.* Esitetään, että 3 momentissa tarkoitettu lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) ruotsinkielinen lainnimi korjattaisiin vastaamaan virallista nimikettä. Pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 6 momenttiin ei esitetä muutoksia.

24 §. *Kotoutuja-asiakkaan velvollisuus noudattaa kotoutumissuunnitelmaa tai monialaista kotoutumissuunnitelmaa.* Esitetään, että pykälän 2 momentin 5 kohdan sekä 3 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

25 §. *Monikielinen yhteiskuntaorientaatio.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

26 §. *Kotoutumiskoulutuksen sisältö.* Esitetään, että 1 momentissa tarkoitettu oppivelvollisuuslain (1214/2020) ruotsinkielinen lainnimi korjattaisiin vastaamaan virallista nimikettä. Pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

27 §. *Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen.* Esitetään, että 2 momentin ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin termin ”työvoimakoulutus” osalta vastaamaan laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) käytettyä ruotsinkielistä termiä. Muutoksella yhdenmukaistetaan lainsäädännössä käytettyä kieltä. Pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

28 §. *Omaehtoisen opiskelun tukeminen.* Esitetään, että 1 momentin johtolauseen ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen tekninen ja kielellinen korjaus

29 §. *Omaehtoisen opiskelun tukemisen yleiset edellytykset.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 2 momenttiin ei esitetä muutoksia.

30 §. *Omaehtoisia opintoja koskevat edellytykset.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Lisäksi 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

31 §. *Omaehtoisten opintojen jatkaminen kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman enimmäiskeston täytyessä.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

32 §. *Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain soveltaminen omaehtoiseen opiskeluun.* Esitetään, että 2 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen kielellinen korjaus.

3 luku   Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tullutta lasta tai nuorta koskevat säännökset

Esitetään, että 3 luvun otsikon ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

33 §. *Ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asumisen järjestäminen.* Esitetään, että 1 ja 4 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

34 §. *Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleeseen lapsen ja nuoren tuki.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 2 momenttiin ei esitetä muutoksia.

35 §. Edustajan määrääminen. Esitetään että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 1 momenttiin ei esitetä muutoksia.

36 §. Edustajatoiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta. Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia kielellisiä korjauksia.

37 §. Edustajan kelpoisuus ja tehtävät. Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

38 §. Edustajan vapauttaminen tehtävästään ja edustajan tehtävän lakkaaminen. Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 1 momenttiin ei esitetä muutoksia.

39 §. Edustajalle maksettava palkkio ja kulut. Esitetään, että 2 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

4 luku   Kuntaan ohjaaminen

40 §. Kuntaan ohjaamisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen. Esitetään, että pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

41 §. Kuntaan ohjaamisen alueellinen suunnittelu, kehittäminen ja toimeenpano. Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

42 §. Sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Esitetään, että 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

43 §. Kuntaan ohjaaminen. Esitetään, että 1 momentin 2 kohdan viittaus lakiin kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta (746/2011) ruotsinkielinen lainnimi korjattaisiin vastaamaan virallista ruotsinkielistä nimikettä. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 2 momenttiin ei esitetä muutoksia.

44 §. Kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyvät tehtävät. Esitetään, että 2 ja 3 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

5 luku   Kotoutumisen edistäminen kunnassa

45 §. Kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta kunnassa. Esitetään, että 2 momentin ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa siten, että siinä tarkoitetaan nimenomaan sen alueen toimivaltaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta, jolla kunta sijaitsee. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 1 momenttiin ei esitetä muutoksia.

46 §. *Kunnan kotoutumista edistävien palveluiden järjestäminen.* Esitetään, että 2 momentin ruotsin säädöstä korjattaisiin niin, että kunnan tulee ottaa huomioon monialainen yhteistyö kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisessä. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

47 §. *Kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittaminen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

48 §. *Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä.* Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 3 momenttiin ei esitetä muutoksia.

6 luku Kotoutumisen edistäminen hyvinvointialueella

49 §. *Kotoutumisen edistämisen huomioiminen hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

50 §. *Hyvinvointialueen kotoutumista edistävät tehtävät.* Esitetään, että pykälän otsikon ruotsinkielistä käännöstä korjattaisiin niin, että pykälässä on tarkoitus säätää laajemmin hyvinvointialueen tehtävistä kuin pelkistä palveluista. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

7 luku Valtion kotoutumista edistävät toimet

51 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu, kehittäminen ja ohjaus.* Esitetään, että pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

52 §. *Valtion kotoutumisen edistämishjelma.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 3 momenttiin ei esitetä muutoksia.

53 §. *Palveluiden saatavuuden ja kustannuskehityksen seuranta.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

54 §. *Ministeriöiden välinen yhteistyöelin.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

55 §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 3 momenttiin ei esitetä muutoksia.

57 §. Aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston tehtävät. Esitetään, että 2 momentissa oleva viittaus sosiaali- ja terveystieteiden järjestämisestä annetun lain 42–49 §:ään korjattaisiin suomen- ja ruotsinkieliseen säädökseen siten, että se vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Edellä mainitun lain pykälät on kumottu sosiaali- ja terveystieteiden valvonnasta annetulla lailla (741/2023). Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden valvonnasta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 5 luvussa. Lisäksi pykälän 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 3 momenttiin ei esitetä muutoksia.

58 §. Alueellinen maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä. Esitetään, pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

8 luku Kustannusten korvaaminen

59 §. Valtion korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle. Esitetään, että 4 momentissa viitattu laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta ruotsinkielinen lainnimi korjattaisiin vastaamaan virallista nimikettä. Pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

61 §. Laskennallinen korvaus kunnalle. Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 3 ja 5 momenttiin ei esitetä muutoksia.

62 §. Laskennallinen korvaus hyvinvointialueelle ja Ahvenanmaan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle. Esitetään, että 4 momenttia suomen- ja ruotsinkielistä säädöstä tarkennettaisiin niin, että korvausajalla tarkoitetaan pykälän 3 momentissa määriteltyä korvausaikaa. Kyseessä olisi tekninen muutos, jonka tarkoitus on selkeyttää ja yhdenmukaistaa lainsäädäntöä. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 3 ja 5 momenttiin ei esitetä muutoksia.

63 §. Korvaus toimeentulotuesta. Esitetään, että 1 ja 2 momentin korvauksen enimmäisaika lasketaan kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Pykälässä säädetään toimeentulotuen maksamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta hyvinvointialueelle, Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla sekä Kansaneläkelaitokselle enintään kolmen vuoden ajalta. Pykälää muutettaisiin siten, että jatkossa korvausaika lyhennettäisiin toimeentulotuen osalta enintään yhteen vuoteen. Esitetty muutos perustuu hallituksen kehysriihessä 15.-16.4.2024 tehtyihin päätöksiin osana uusia säästötoimia julkisen talouden vahvistamiseksi. Lisäksi 1 ja 3 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

64 §. Korvaus vastaanottoon varautumisesta. Esitetään, että pykälän otsikon ja 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 2 momenttiin ei esitetä muutoksia.

65 §. Valtion korvaus erityiskustannuksista. Esitetään, että 1 momentin ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin niin, että pykälässä tarkoitettua korvausta valtion varoista voidaan korvata hen-

kilön vamman eikä vammaisuuden vuoksi. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 4 ja 5 momenttiin ei esitetä muutoksia.

66 §. Korvaus paluumuuttoavustuksesta. Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa.

67 §. Sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen. Esitetään, että 2 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen tekninen ja kielellinen korjaus.

70 §. Korvausten maksaminen. Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

71 §. Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus. Esitetään, että 1 ja 3 momenttien ruotsinkieliset sanamuodot korjattaisiin vastaamaan suomenkielisiä sanamuotoja. Pykälän 1 ja 3 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

9 luku Henkilötietojen käsittely ja valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

72 §. Asiakastietojen käsittelytarkoitukset. Esitetään, että 1 momentin 3 kohdan ruotsinkielisestä säädöksestä korjattaisiin ”tiedolla johtamisen” –termi vastaamaan lakikieleen vakiintunutta sanamuotoa. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

73 §. Käsiteltävät tiedot. Esitetään, että 1 momentin 5 kohdan ruotsinkielistä sanamuotoa korjataan ”monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin” osalta, niin että se vastaa suomenkielistä sanamuotoa sekä ruotsinkielisen tämän lain muissa luvuissa käytettyä sanamuotoa. Pykälän 3 momentissa korjattaisiin viitatus luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastamaan asetuksen virallista nimikettä. Lisäksi pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

74 §. Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut. Esitetään, että pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

75 §. Kunnan lisäosa valtakunnalliseen kotoutumisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen. Esitetään, että 3 momentin ruotsinkielistä sanamuoto korjattaisiin vastaamaan yleisesti lainsäädännössä käytettyä ruotsinkielistä sanamuotoa. Lisäksi pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

76 §. *Kotoutumisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot.* Esitetään, että 2 momentin ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin niin, että hyvinvointialueen on talletettava valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot, jotka ovat tarpeen kotoutumislaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. 1.1.2025 voimaan tulevassa ruotsinkielisessä säädöksessä hyvinvointialueen on talletettava tiedot, jotka ovat välttämättömiä kotoutumislaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi. Lisäksi pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

77 §. *Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielistä sanamuotoa täsmennettäisiin sen osalta, että tietoja ei tarvitse poistaa, jos ne ovat tarpeen lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian johdosta. Lisäksi pykälän otsikon ja pykälän sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

78 §. *Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät.* Esitetään, että 2 momentista korjattaisiin kohtien numerointivirhe. Pykälän 2 momentissa on virheellisesti peräkkäin kaksi erillistä 2) kohtaa. Jälkimmäinen kohta muutettaisiin 3 kohdaksi, jolloin myös sen jälkeen tulevat kohdat muuttuisivat vastaavasti kohdaksi 4 ja 5. Muutos olisi tekninen. Lisäksi pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

79 §. *Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvan asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin niin, että käyttöoikeuksien hallinnasta ja lokitietojen keräämisessä noudatetaan, mitä jäljempänä lain tässä luvussa säädetään. Lisäksi pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

80 §. *Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään.* Esitetään, että 2 momentin 3 kohdan ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin niin, että ”käyttöoikeuksien hallinta” -termi on käännetty johdonmukaisesti muihin lainkohtiin nähden. Lisäksi pykälän otsikko ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

81 §. *Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen.* Esitetään, että pykälän ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin niin, että ”käyttäjäoikeuksia myöntävä viranomainen” -termiä on käytetty johdonmukaisesti muihin lainkohtiin nähden. 1.1.2025 voimaan tulevassa ruotsinkielisessä säädöksessä viranomaiselle ei ole jätetty harkintavaltaa käyttäjäoikeuksien muuttamisen tai poistamisen osalta. Lisäksi pykälän otsikko ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

82 §. *Kuntaan ohjaamisen valtakunnallisen suunnittelun tiedonsaanti.* Esitetään, että pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

83 §. *Kuntaan ohjaamisen alueellinen tiedonsaanti.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa niin, että Maahanmuuttoviraston ja vastaanottokeskuksen on luovutettava momentissa tarkoitettut tiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tämä vastaa yleisesti lakikielessä käytettyä tapaa ilmaista toisen viranomaisen tiedonsaantioikeus. 1.1.2025 voimaan tulevan lain ruotsinkielinen sanamuoto on, että Maahanmuuttovirasto ja vastaanottokeskus voivat luovuttaa momentissa tarkoitettut tiedot elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Lisäksi pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

84 §. *Kotoutumisohjelman mukaisiin palveluihin tavoittamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

85 §. *Kuntien välinen tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

86 §. *Kotoutumista edistävien palveluiden tarjoamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

87 §. *Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren palveluiden järjestämiseen liittyvä tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

88 §. *Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

89 §. *Laskennallisten korvausten käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

90 §. *Muiden korvausten hakemiseen ja käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

91 §. *Ohjaus- ja valvontatehtäviin liittyvä tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikon ja pykälän ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa. Pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin lisäksi muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

92 §. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muu tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

93 §. *Alaikäisen edustajan tiedonsaantioikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

94 §. *Palveluntuottajan kotoutumista edistävien palveluiden tuottamiseen liittyvä tiedonsaanti-oikeus.* Esitetään, että pykälän otsikossa lain ruotsinkielisen sanamuodon termi ”information” korjattaisiin termiksi ”uppgifter”. Muutos olisi tekninen.

10 luku Erinäiset säännökset

95 §. *Muutoksenhaku.* Esitetään, että 3 momentin ruotsinkielistä sanamuotoa korjattaisiin niin, että momentissa viitattu kotoutumislain 22 § vastaisi kyseisen pykälän otsikkoa. Lisäksi pykälän 3 ja 5 momentin ruotsinkielinen sanamuoto korjattaisiin muutoinkin vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa, sekä ruotsinkielisen sanamuotoon tehtäisiin muitakin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Pykälän 2 ja 4 momenttiin ei esitetä muutoksia.

96 §. *Virkavastuu.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

98 §. *Paluumuuton tukeminen.* Esitetään, että 1 ja 2 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoisia teknisiä ja kielellisiä korjauksia.

99 §. *Maahantulomatkan kustannusten korvaaminen.* Esitetään, että 1 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen tekninen ja kielellinen korjaus.

100 §. *Lain soveltaminen Helsingin kaupunkiin.* Esitetään, että pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin pienimuotoinen tekninen ja kielellinen korjaus.

11 luku Voimaantulo

102 §. *Siirtymäsäännökset.* Esitetään, että pykälän 1 momenttia muutettaisiin vastaamaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) sisältöä. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, että kunnan on haettava tällä lailla kumotun kotoutumisen edistämisestä annetun lain 48 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä. Kunnan ja hyvinvointialueen on haettava mainitun lain 50 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 48 §:n mukaan kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan 2 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetuille henkilöille järjestetystä tulkitsemisestä aiheutuneet kustannukset. Samaisten lain 50 §:n mukaan kunnalle maksetaan laskennallista korvausta 9 §:n mukaisen alkukartoituksen järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista.

Näin ollen pykälää muutettaisiin siten, että tulkitsemisen osalta kunnalla ja hyvinvointialueella olisi mahdollisuus hakea tällä lailla kumotun kotoutumisen edistämisestä annetun lain 48 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31.12.2026 mennessä. Alkukartoituksen järjestämisen osalta vain kunnalla olisi mahdollisuus hakea mainitun lain 50 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31.12. 2026 mennessä.

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2025.

8 Suhde talousarvioesitykseen

Julkisen talouden suunnitelman vuosille 2025–2028 mukaisesti vähennetään julkisen talouden kustannuksia lyhentämällä toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvusaikaa kolmesta vuodesta yhteen vuoteen vuodesta 2025 alkaen. Kustannusvaikutus kohdistuu momentin 32.50.30 (Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä, arviomääräraha) määrärahaan. Lakiehdotus on tarkoitettu käsitellä vuoden 2025 talousarvioesityksen yhteydessä.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä muutettaisiin 1.1.2025 voimaan tulevaa kotoutumislakia (681/2023). Ruotsinkielisen säädöksen sanamuodon korjaamista vastaamaan suomenkielistä sanamuotoa on syytä tarkastella kielellisten perusoikeuksien näkökulmasta.

10 Kielelliset oikeudet

Perustuslain 17 §:n 1 momentin mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Perustuslain 79 §:n 4 momentissa vahvistetaan lainsäädännön kaksikielisyysperiaate, jonka mukaisesti suomen ja ruotsin kielen lakitekstit ovat yhdenvertaisia. Ruotsin kielellä käännetty ja virallisessa säädöskokoelmassa julkaistu laki on yhtä lailla toimeenpantavaa kuin suomenkielinen laki. Ruotsinkielinen teksti ei siis ole pelkkä käännös, vaan autenttinen lakiteksti.² Ruotsinkielisin väestön kielellisten oikeuksien takaamiseksi lakitekstin tulee olla hyvää yleiskieltä, mutta lakikielelle tunnusomaista asiallinen, täsmällinen ja yksitulkintainen ilmaisu sekä tiettyjen vakioilmaisujen käyttäminen. Esityksellä korjataan ruotsinkielisten säädösten sanamuoto vastaamaan suomenkielisiä säädöksiä. Laki tulee voimaan 1.1.2025, minkä takia ruotsinkielisissä säädösten sanamuodossa olevat erot suomenkieliseen sanamuotoon eivät ole voineet aiheuttaa kielellisten perusoikeuksien vaarantumista.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

---

² Oikeusministeriön julkaisu: Kielilakikomitea 2000, s.36.

Laki

kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 1 §:n 1 momentin 2, 3 ja 7 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto, 2 § ruotsinkielinen sanamuoto, 3 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 4–7 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 9 ja 10 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 11 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 13 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 14 §:n 1 momentin 4 kohdan ja 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 15 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 16 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 17 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 18–21 § ruotsinkielinen sanamuoto, 23 § ruotsinkielinen sanamuoto, 24 §:n 2 momentin 5 kohdan ja 3 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 25 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 26 ja 27 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 28 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 29 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 30 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 31 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 32 §:n 3 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 3 luvun otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 33 § 1 ja 4 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 34–38 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 39 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 40 ja 41 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 42 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 43 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 44 §:n 2 ja 3 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 45–55 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 57–61 § ruotsinkielinen sanamuoto, 62 ja 63 §, 64–66 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 67 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 70 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 71 §:n 1 ja 3 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 72–77 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 78 §, 79–83 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 84 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 85 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 86 ja 87 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 88 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 89–90 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 91 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 92–94 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 95 ja 96 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 98 §:n 1 ja 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 99 ja 100 §:n ruotsinkielinen sanamuoto sekä 102 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 6 johtolause, 5 §:n 1 momentin johtolause ja 6 kohta, 34 §:n 2 momentti, 61 §:n 3 momentti, 62 §:n 3 momentti, 84 §:n otsikko, 86 ja 87 §:n otsikko, 89 ja 90 §:n otsikko, 92–94 §:n otsikko, 95 §:n 2 ja 4 momentti osaksi laissa xx/2024 seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

---

2 §

Soveltamisala

---

3 §

Lain soveltaminen työnhakijaan

---

4 §

Lain soveltaminen lapseen

---

5 §

Määritelmät

---

6 §

Tulkitseminen ja kääntäminen

---

7 §

Oikeus työttömyysetuuteen ja toimeentulotukeen

---

9 §

Yhteydenotto kotoutumista edistävien palveluiden tarpeen arvioimiseksi

---

2 luku

Kotoutumista edistävät palvelut

10 §

Ohjaus ja neuvonta

---

11 §

21

Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta

---

13 §

Kunnan kotoutumisohjelman sisältö

---

14 §

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

---

15 §

Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi

---

16 §

Kotoutumissuunnitelma

---

17 §

Monialainen kotoutumissuunnitelma

---

18 §

Kotoutumissuunnitelmassa tai monialaisessa kotoutumissuunnitelmassa sovittavat tavoitteet

---

19 §

Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman sisältö

---

20 §

Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman laatiminen

---

21 §

Perheen kotoutumissuunnitelma

---

22 §

Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman tarkistaminen

---

23 §

Kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman kesto ja päätyminen

---

24 §

Kotoutuja-asiakkaan velvollisuus noudattaa kotoutumissuunnitelmaa tai monialaista kotoutumissuunnitelmaa

---

25 §

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

---

26 §

Kotoutumiskoulutuksen sisältö

---

27 §

Kotoutumiskoulutuksen järjestäminen

---

28 §

Omaehtoisen opiskelun tukeminen

---

29 §

Omaehtoisen opiskelun tukemisen yleiset edellytykset

---

30 §

Omaehtoisia opintoja koskevat edellytykset

---

31 §

Omaehtoisten opintojen jatkaminen kotoutumissuunnitelman tai monialaisen kotoutumissuunnitelman enimmäiskeston täytyessä

---

32 §

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain soveltaminen omaehtoiseen opiskeluun

---

3 luku

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tullutta lasta tai nuorta koskevat säännökset

33 §

Ilman huoltajaa maassa olevan lapsen asumisen järjestäminen

---

34 §

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen ja nuoren tuki

---

35 §

Edustajan määrääminen

---

36 §

Edustajatoiminnan ohjaus, suunnittelu ja valvonta

---

37 §

Edustajan kelpoisuus ja tehtävät

---

38 §

Edustajan vapauttaminen tehtävästään ja edustajan tehtävän lakkaaminen

---

39 §

Edustajalle maksettava palkkio ja kulut

---

4 luku

Kuntaan ohjaaminen

40 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallinen suunnittelu ja kehittäminen

---

41 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen suunnittelu, kehittäminen ja toimeenpano

---

42 §

Sopimus kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä

---

43 §

Kuntaan ohjaaminen

---

44 §

Kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyvät tehtävät

---

5 luku

Kotoutumisen edistäminen kunnassa

45 §

Kotoutumisen edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja seuranta kunnassa

---

46 §

Kunnan kotoutumista edistävien palveluiden järjestäminen

---

47 §

Kotoutumista edistävien palveluiden yhteensovittaminen

---

48 §

Kunnan maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä

---

6 luku

Kotoutumisen edistäminen hyvinvointialueella

49 §

Kotoutumisen edistämisen huomioiminen hyvinvointialueen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä

---

50 §

Hyvinvointialueen kotoutumista edistävät tehtävät

---

7 luku

Valtion kotoutumista edistävät toimet

51 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen suunnittelu, kehittäminen ja ohjaus

---

52 §

Valtion kotoutumisen edistämisohjelma

---

53 §

Palveluiden saatavuuden ja kustannuskehityksen seuranta

---

54 §

Ministeriöiden välinen yhteistyöelin

---

55 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

---

57 §

Aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tehtävät

---

Aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaavat ja valvovat 33 §:ssä tarkoitetun perheryhmäkodin toimintaa yhdessä hyvinvointialueen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Sosiaalihuollon palveluiden valvonnasta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain 5 luvussa.

---

58 §

8 luku

Kustannusten korvaaminen

59 §

Valtion korvaus kunnalle ja hyvinvointialueelle

---

61 §

Laskennallinen korvaus kunnalle

---

62 §

Laskennallinen korvaus hyvinvointialueelle ja Ahvenanmaan terveys- ja sairaanhoitoviranomaiselle

---

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen 2 §:n 5 momentissa tarkoitettu lapsesta maksetaan laskennallista korvausta enintään siihen asti, kun hänen 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitettua vanhempansa tämän pykälän 3 momentissa tarkoitettua korvausaikaa on jäljellä.

---

63 §

Korvaus toimeentulotuesta

Hyvinvointialueelle korvataan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain 7 c §:ssä tarkoitettua täydentävää toimeentulotuesta tai 8 §:ssä tarkoitettua ehkäisevää toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään yhden vuoden ajalta.

Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla korvataan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:66) mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään yhden vuoden ajalta.

---

64 §

Korvaus vastaanottoon varautumisesta

---

65 §

Valtion korvaus erityiskustannuksista

---

66 §

Korvaus paluumuuttoavustuksesta

---

67 §

Sodissa vapaaehtoisina palvelleista henkilöistä aiheutuvien kustannusten korvaaminen

---

70 §

Korvausten maksaminen

---

71 §

Maksetun korvauksen palautusvelvollisuus

---

9 luku

Henkilötietojen käsittely ja valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

72 §

Asiakastietojen käsittelytarkoitukset

---

73 §

Käsiteltävät tiedot

---

74 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

---

74 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

---

75 §

Kunnan lisäosa valtakunnalliseen kotoutumisen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen

---

76 §

Kotoutumisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavat tiedot

---

77 §

Valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettujen tietojen poistaminen

---

78 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

---

Kehittämis- ja hallintokeskus vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
  - 2) 25 artiklassa tarkoitetusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
  - 3) 32 artiklassa tarkoitetusta käsittelyn turvallisuudesta;
  - 4) 35 artiklassa tarkoitetusta tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista;
  - 5) 36 artiklassa tarkoitetusta ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvallisuutta.
-

79 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvan asiakastietojärjestelmän käyttöoikeudet

---

80 §

Käyttöoikeuden myöntäminen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakas-tietojärjestelmään

---

81 §

Valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin kuuluvaan asiakastietojärjestelmään myönnetyn käyttöoikeuden muuttaminen ja poistaminen

---

82 §

Kuntaan ohjaamisen valtakunnallisen suunnittelun tiedonsaanti

---

83 §

Kuntaan ohjaamisen alueellinen tiedonsaanti

---

84 §

Kotoutumisohjelman mukaisiin palveluihin tavoittamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus

---

85 §

Kuntien välinen tiedonsaantioikeus

---

86 §

Kotoutumista edistävien palveluiden tarjoamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus

---

87 §

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleeseen lapsen tai nuoren palveluiden järjestämiseen liit-tyvä tiedonsaantioikeus

---

88 §

Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan tiedonsaantioikeus

---

89 §

Laskennallisten korvausten käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

---

90 §

Muiden korvausten hakemiseen ja käsittelyyn liittyvä tiedonsaantioikeus

---

91 §

Ohjaus- ja valvontatehtäviin liittyvä tiedonsaantioikeus

---

92 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen muu tiedonsaantioikeus

---

93 §

Alaikäisen edustajan tiedonsaantioikeus

---

94 §

Palveluntuottajan kotoutumista edistävien palveluiden tuottamiseen liittyvä tiedonsaantioikeus

---

10 luku

Erinäiset säännökset

95 §

Muutoksenhaku

32

---

96 §

Virkavastuu

---

98 §

Paluumuuton tukeminen

---

99 §

Maahantulomatkan kustannusten korvaaminen

---

100 §

Lain soveltaminen Helsingin kaupunkiin

---

11 luku

Voimaantulo

102 §

Siirtymäsäännökset

Kunnan ja hyvinvointialueen on haettava tällä lailla kumotun kotoutumisen edistämisestä annetun lain 48 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä. Kunnan on haettava mainitun lain 50 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Petteri Orpo

Sisäministeri Mari Rantanen

Laki

kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

57 §

57 §

*Aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveys-
alan lupa- ja valvontaviraston tehtävät*

*Aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveys-
alan lupa- ja valvontaviraston tehtävät*

[Kopioi momentin teksti tähän]

Aluehallintovirasto ja Sosiaali- ja terveys-
alan lupa- ja valvontavirasto ohjaavat ja val-
vovat 33 §:ssä tarkoitetun perheryhmäkodin
toimintaa yhdessä hyvinvointialueen ja elin-
keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen
kanssa. Sosiaalihuollon palveluiden valvon-
nasta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon
valvonnasta annetun lain 5 luvussa.

62 §

62 §

*Laskennallinen korvaus hyvinvointialueelle
ja Ahvenanmaan terveys- ja sairaanhoitovi-
ranomaiselle*

*Laskennallinen korvaus hyvinvointialueelle
ja Ahvenanmaan terveys- ja sairaanhoitovi-
ranomaiselle*

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen 2
§:n 5 momentissa tarkoitetusta lapsesta mak-
setaan laskennallista korvausta enintään sii-
hen asti, kun hänen 2 §:n 3 tai 4 momentissa
tarkoitettua vanhempansa korvausaikaa on jäl-
jellä.

Edellä 3 momentissa säädetystä poiketen 2
§:n 5 momentissa tarkoitetusta lapsesta mak-
setaan laskennallista korvausta enintään sii-
hen asti, kun hänen 2 §:n 3 tai 4 momentissa
tarkoitettua vanhempansa *tämän pykälän 3
momentissa tarkoitettua* korvausaikaa on jäl-
jellä.

63 §

63 §

Korvaus toimeentulotuesta

Korvaus toimeentulotuesta

Voimassa oleva laki

Hyvinvointialueelle korvataan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain 7 c §:ssä tarkoitettusta täydentävästä toimeentulotuesta tai 8 §:ssä tarkoitettusta ehkäisevästä toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään kolmen vuoden ajalta.

Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle korvataan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:66) mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään kolmen vuoden ajalta.

78 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

Kehittämisen- ja hallintokeskus vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 2) 32 artiklassa tarkoitettusta käsittelyn turvallisuudesta;
- 3) 35 artiklassa tarkoitettusta tietosuojaa koskevasta vaikutustentarvioinnista;
- 4) 36 artiklassa tarkoitettusta ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvaluutta.

102 §

Siirtymäsäännökset

Kunnan on haettava tällä lailla kumotun kotoutumisen edistämisestä annetun lain 48 §:n

Ehdotus

Hyvinvointialueelle korvataan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain 7 c §:ssä tarkoitettusta täydentävästä toimeentulotuesta tai 8 §:ssä tarkoitettusta ehkäisevästä toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään yhden vuoden ajalta.

Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalle korvataan 2 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettulle henkilölle maksetusta toimeentulotuesta annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:66) mukaisesta toimeentulotuesta aiheutuneet kustannukset enintään yhden vuoden ajalta.

78 §

Kotoutumisen edistämisen valtakunnallisen tietovarannon rekisterinpitäjät

Kehittämisen- ja hallintokeskus vastaa valtakunnallisen tietovarannon yleisen tietosuojasetuksen:

- 1) 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista;
- 2) 25 artiklassa tarkoitettusta sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta;
- 3) 32 artiklassa tarkoitettusta käsittelyn turvallisuudesta;
- 4) 35 artiklassa tarkoitettusta tietosuojaa koskevasta vaikutustentarvioinnista;
- 5) 36 artiklassa tarkoitettusta ennakkokuulemisesta ja muista sellaisista yleisessä tietosuojasetuksessa säädetyistä rekisterinpitäjän velvollisuuksista, jotka koskevat käytettävän tietojärjestelmän tietoturvaluutta.

102 §

Siirtymäsäännökset

Voimassa oleva laki

nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä. Kunnan ja hyvinvointialueen on haettava mainitun lain 50 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä.

Ehdotus

Kunnan ja hyvinvointialueen on haettava tällä lailla kumotun kotoutumisen edistämisestä annetun lain 48 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä. Kunnan on haettava mainitun lain 50 §:n nojalla myönnettäviä korvauksia 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
